

Lenin: Valtio ja vallankumous

Tapio Siirilä

25.5.2020

Tilanteesta Venäjällä

- Helmikuun 1917 vallankumouksessa tsaari joutui luopumaan vallasta.
- Tilalle tuli väliaikainen hallitus, joka jatkoi Venäjän osallistumista sotaan ja jatkoi paljolti muutenkin tsaarin hallinnon linjoilla.
- Heinäkuussa 1917 Pietarissa suuret, hallituksen väkivaltaisesti tukahduttamat mielenosoitukset.

Tilanteesta Venäjällä

- Väliaikainen hallitus vainoaa bolshevikkeja, Lenin määrätään vangittavaksi.
- Bolshevikkien tavoitteena oli porvarillisen vallankumouksen jatkaminen sosialistiseksi. Siksi oli tarpeen pohtia valtion merkitystä ja valtiovallan valtaamista.

Lenin kirjoitti
kirjan tekstin
elo- ja
syyskuussa 1917
piileskellessään
Suomen
puolella
Razlivissä

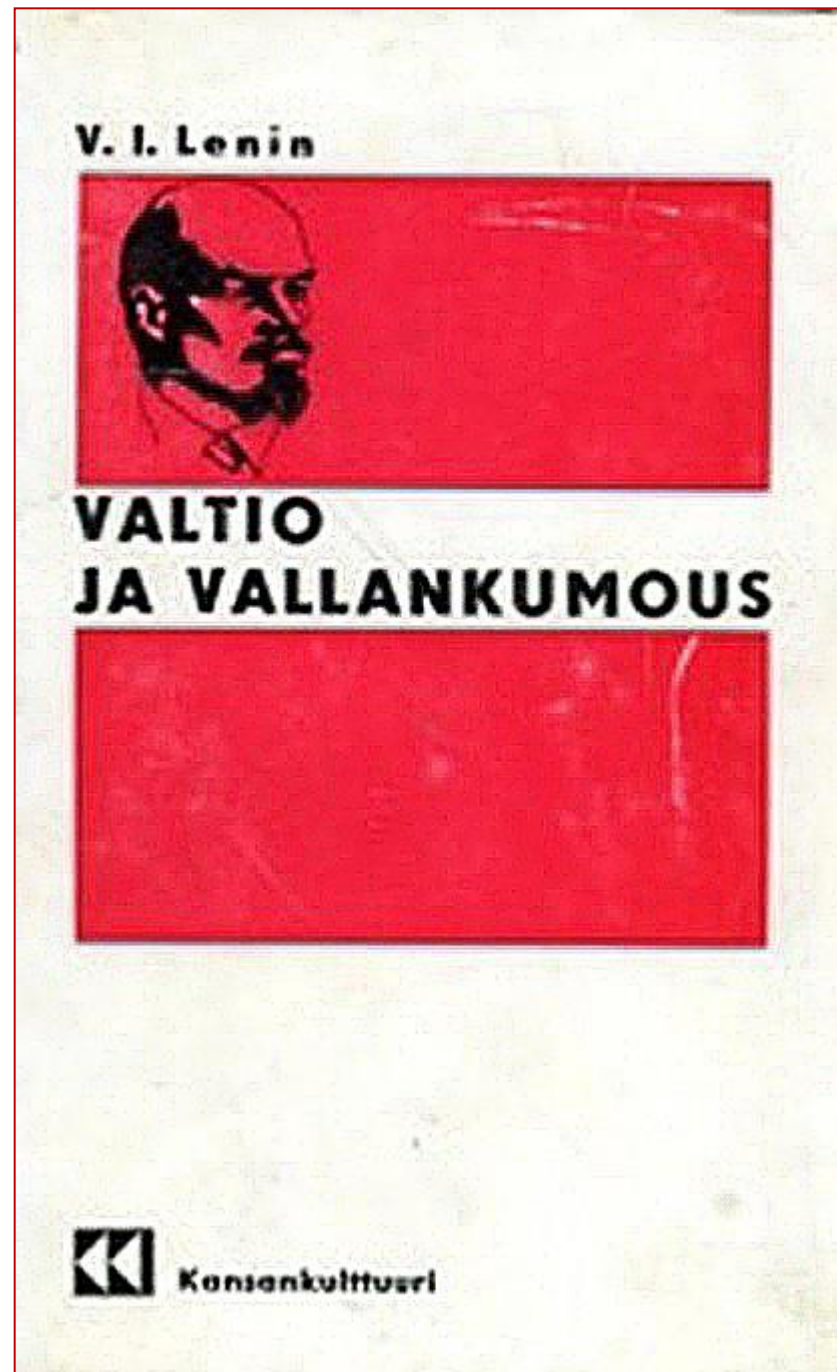
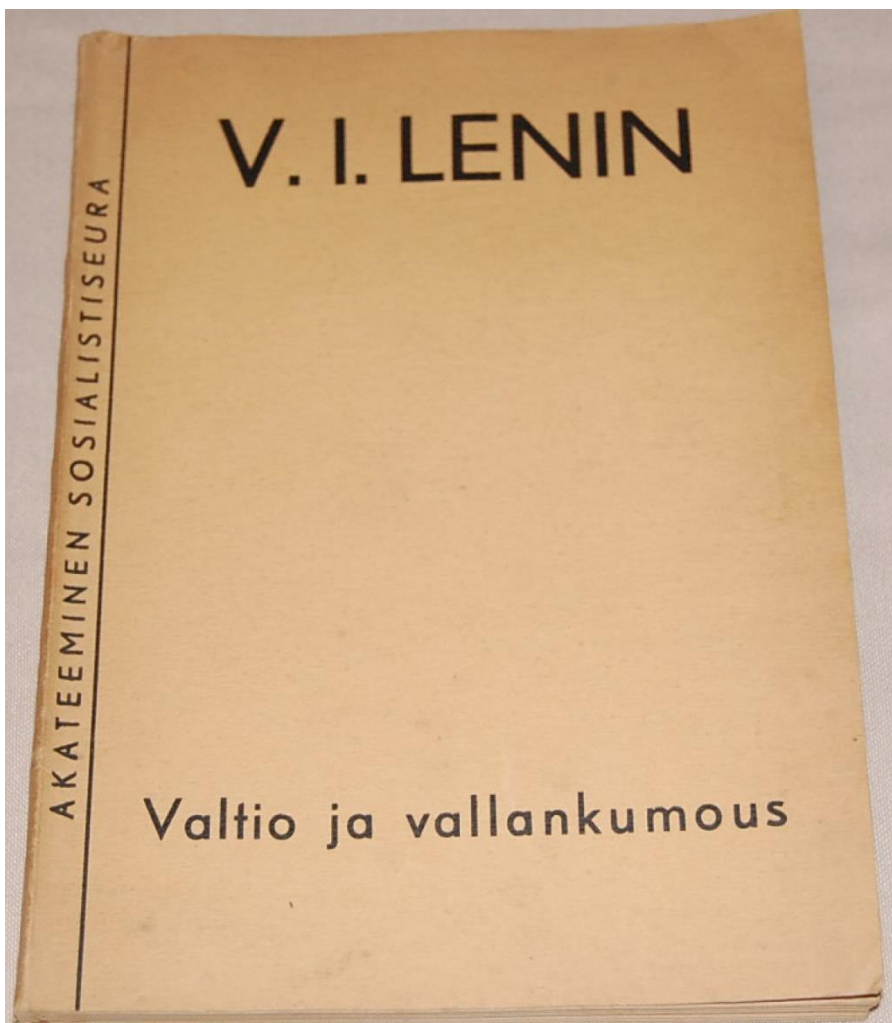
”Niittomiehenä” Razlivissa

Teksti suomen kielellä

- Teokset osa 25, s. 385 - 497
- Internetissä:
<https://www.marxists.org/suomi/lenin/1917/valtio-ja-vallankumous.htm>

Kirjasta on otettu useita
painoksia

Otteita kirjasta

Mikä on valtio

Valtio on luokkavastakohtien sovittamattomuuden tuote ja ilmaus. Valtio syntyy silloin, kun luokkavastakohtat objektiivisesti eivät ole sovittavissa.

Valtio on luokkaherruuden elin, jonka avulla toinen luokka sortaa toista luokkaa.

Valtio on sellaisen järjestyksen luomista, joka laillistaa ja lujittaa tämän sorron hilliten luokkien yhteentörmäystä.

Mikä on valtio

Yhteiskunta on jakautunut vihamielisiin ja vieläpä sovittamattomasti vihamielisiin luokkiin, joiden omatoiminnallinen aseistautuminen johtaisi aseelliseen taisteluun niiden kesken. Muodostuu valtio, syntyy erikoinen mahti, erikoiset aseellisten ihmisten joukko-osastot.

Mikä on valtio

Porvarilliselle yhteiskunnalle ominainen keskitetty valtiovalta syntyi absolutismin (yksinvaltiuden) kukistumiskaudella.

Tälle valtiokoneistolle ovat luonteenomaisimpia kaksi laitosta: virkamiehistö ja vakinainen sotaväki.

Mikä on valtio

Kapitalismin aikana on olemassa valtio tämän sanan varsinaisessa mielessä. Valtio on erityinen koneisto, jonka avulla toinen luokka lannistaa toisen, nimittäin vähemmistö enemmistön.

Mikä on valtio

Valtio on mahti, joka on yhteiskunnasta lähtöisin, mutta asettuu sen yläpuolelle ja vieraantuu siitä yhä enemmän.

Tämä mahti on pääasiassa erikoisia aseellisten ihmisten joukko-osastoja, joilla on käytettävään vankilat ja muut alistuskeinot.

Vakinainen sotaväki ja poliisi ovat valtiovallan mahdin pääaseet.

Mikä on valtio

Valtio on luokkavastakohtien sovittamattomuuden tuote, se on yhteiskunnan yläpuolella oleva ja yhteiskunnasta yhä enemmän vieraantuva mahti.

Sorretun luokan vapautuminen on mahdotonta ilman väkivaltaista vallankumousta ja ilman sen valtiovallan koneiston hävittämistä, jonka hallitseva luokka on luonut ja jossa tämä vieraantuminen on olennoitunut.

Mikä on valtio

Erityisesti imperialismi (eli pankkipääoman, kapitalististen jättiläismonopoliin ja monopolistisen kapitalismin valtiomonopolistiseksi kapitalismiksi muuttumisen aikakausi) osoittaa valtiokoneiston voimistuvan tavattomasti, sen virka- ja sotilaskoneiston kasvavan ennenkuulumattomasti tehostettaessa sortotoimenpiteitä proletariaattia vastaan sekä monarkkisissa että vapaimmissakin, tasavaltaisissa maissa.

Mikä on valtio

Riistäjäluokat tarvitsevat poliittista herruutta riiston ylläpitämiseksi, toisin sanoen mitättömän vähemmistön itsekkäiden etujen takia, kansan suunnatonta enemmistöä vastaan.

Riistetyt luokat tarvitsevat poliittista herruutta hävittääkseen kokonaan kaikkinaisen riiston. Ne tarvitsevat sitä kansan suunnattoman enemmistön eduksi nykyajan orjanomistajain, eli tilanherrain ja kapitalistien, muodostamaa mitätöntä vähemmistöä vastaan.

Demokratia kapitalismissa

Demokraattinen tasavalta on kapitalismin paras mahdollinen poliittinen ulkokuori, ja siksi pääoma, saatuaan itselleen tämän parhaan ulkokuoren, laskee vallalleen niin varman perustan, ettei mikään porvarillisen demokraattisen tasavallan henkilövaihdos, mikään sen laitosten tai puolueiden vaihdos horjuta tätä valtaa.

Demokratia kapitalismissa

Ratkaista kerran muutamassa vuodessa, kuka hallitsevan luokan jäsenistä tulee parlamentissa sortamaan ja polkemaan kansaa, — siinä on porvarillisen parlamentarismin todellinen olemus ei ainoastaan parlamentaarisperustuslaillisissa monarkioissa, vaan myös kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissa.

Demokratia kapitalismissa

Me kannatamme demokraattista tasavaltaa proletariaatille parhaana valtiomuotona kapitalismin vallitessa, mutta meillä ei ole oikeutta unohtaa, että palkkaorjuus on kansan kohtalo kaikkein demokraattisimmassakin porvarillisessa tasavallassa.

Jokainen valtio on erikoinen lannistamismahti sorrettua luokkaa vastaan. Sen vuoksi mikään valtio ei ole vapaa eikä kansan valtio.

Demokratia kapitalismissa

Kapitalistisessa yhteiskunnassa, sen suotuisimman kehityksen aikana, tavataan enemmän tai vähemmän täydellistä demokratismia demokraattisessa tasavallassa.

Mutta tämä demokratismi on aina puristettu kapitalistisen riiston ahtaisiin puitteisiin, ja siksi se aina jää asiallisesti demokratismiksi vähemmistöä varten, vain omistavia luokkia varten, vain rikkaita varten.

Demokratia kapitalismissa

Kapitalistisen yhteiskunnan vapaus pysyy aina likipitään samanlaisena kuin vapaus oli muinaisissa kreikkalaisissa tasavalloissa: vapautena orjanomistajia varten.

Demokratia mitätöntä vähemmistöä varten, demokratia rikkaita varten, sellaista on kapitalistisen yhteiskunnan demokratismi.

Valtio ja vallankumous

Valtio on erikoinen voimajärjestö, väkivaltajärjestö jonkin luokan lannistamiseksi.

Mikä luokka proletariaatin on lannistettava?

Tietenkin vain riistäjäluokka eli porvaristo.

Työtekevät tarvitsevat valtiota vain riistäjien vastarinnan lannistamiseksi. Tätä lannistamista johtamaan ja panemaan sen käytännössä toimeen kykenee vain proletariaatti.

Valtio ja vallankumous

Vallankumouksen jälkeen proletariaatti käyttää poliittista herruuttaan ottaakseen vähitellen pois porvaristolta kaiken pääoman, keskittääkseen kaikki tuotantovälineet valtion, eli hallitsevaksi luokaksi järjestyneen proletariaatin, käsiin ja lisätäkseen mahdollisimman nopeasti tuotantovoimien määrää.

Silloin valtio on hallitsevaksi luokaksi järjestynyt proletariaatti.

Valtio ja vallankumous

Venäjän nykyisessä tilanteessa kaikkien porvarillisten puolueiden, muun muassa demokraattisimpienkin ja vallankumouksellisdemokraattisimpienkin, on välttämättä voimistettava sortotoimenpiteitä vallankumouksellista proletariaattia vastaan, lujitettava sortokoneistoa, siis valtiokoneistoa.

Valtio ja vallankumous

Tällainen tapahtumain kulku pakottaa vallankumouksen keskittämään kaikki hävitysvoimat valtiovaltaa vastaan, pakottaa asettamaan tehtäväksi valtiokoneiston murskaamisen – siis valtiokoneiston hävittämisen eikä sen parantamisen.

Valtio ja vallankumous

Jokainen vallankumous, hajottaessaan valtiokoneiston, osoittaa meille, miten uusi hallitseva luokka pyrkii muodostamaan uudelleen sitä palvelevat erikoiset aseellisten ihmisten joukko-osastot, miten entinen sorrettu luokka pyrkii luomaan uuden samanluontoisen järjestön, joka kykenee palvelemaan riistettyjä eikä riistäjiä.

Valtio ja vallankumous

Porvarillisen valtion vaihtuminen proletaariseen valtioon on mahdotonta ilman väkivaltaista vallankumousta.

Proletaarisen valtion hävittäminen, eli siis kaikkinaisen valtion hävittäminen, on mahdotonta muuten kuin kuoleutumisen tietä.

Luokkasopu ja opportunismi

Pikkuporvarilliset demokraatit, nuo mukasosialistit, jotka ovat vaihtaneet luokkataistelun haaveiluun luokkien sovittamisesta, ovat kuvitelleet sosialistiset muutoksetkin haaveelliseen tapaan, ei riistäjäluokan herruuden kukistamisena, vaan vähemmistön rauhallisena alistumisena tehtävänsä käsittäneen enemmistön alaiseksi.

Luokkasopu ja opportunisti

Pikkuporvarillisten poliitikkojen mielestä valtion luonne on nimenomaan luokkien sovittamista eikä toisen luokan harjoittamaa toisen luokan sortamista.

Luokkasopu ja opportunisti

Nykyään vallitseva opportunisti kasvattaa työväenpuolueessa joukoista irtaantuvia parempipalkkaisten työläisten edustajia, jotka järjestävät elämänsä siedettäväksi kapitalismin vallitessa ja kieltäytyvät olemasta vallankumouksellisina kansan johtajina porvaristoa vastaan.

Luokkasopu ja opportunisti

Tämä pikkuporvarillinen utopia, joka on erottamattomassa yhteydessä luokkien yläpuolella olevan valtion tunnustamiseen, on käytännössä vienyt työtätekevien luokkien etujen pettämiseen.

Luokkasopu ja opportunisti

Pikkuporvaristo vedetään suurporvariston puolelle ja alistetaan sen valtaan huomattavassa määrin virka- ja sotilaskoneiston välityksellä.

Tämä koneisto antaa talonpoikaisten, pienten käsityöläisten, kauppiaskunnan ynnä muiden ylimmille kerroksille melko mukavia, rauhallisia ja kunniakkaita virkapaikkoja, jotka asettavat haltijansa kansan yläpuolelle.

Luokkataistelu

Luokkataisteluoppi johtaa välttämättömästi siihen, että tunnustetaan proletariaatin poliittinen herruus, sen diktatuuri. Tämä on valta, jota ei jaeta kenenkään kanssa ja joka nojaa välittömästi joukkojen aseelliseen voimaan.

Luokkataistelu

Porvariston kukistaminen voidaan toteuttaa vain muuttamalla proletariaatti hallitsevaksi luokaksi, joka kykenee tukahduttamaan porvariston kiertämättömän, vimmatun vastarinnan ja järjestämään kaikki työtätekevät ja riistetyt joukot uutta talousmuotoa varten.

Työväenluokan valtio

Proletariaatti tarvitsee valtiovaltaa - siis keskitettyä voimajärjestöä ja väkivaltajärjestöä - sekä riistäjien vastarinnan murtamiseksi että valtavan väestöjoukon (talonpoikaiston, pikkuporvariston ja puoliproletaarien) johtamiseksi sosialistisen talouden järjestämisessä.

Työväenluokan valtio

Työväenpuoluetta kasvattaessaan marxilaisuus kasvattaa proletariaatin etujoukkoa, joka kykenee ottamaan vallan ja johtamaan sosialismiin koko kansan, ohjaamaan ja organisoimaan uutta järjestelmää, olemaan kaikkien työtätekevien ja riistettyjen opettajana, ohjaajana ja johtajana niiden järjestäessä yhteiskuntaelämäänsä ilman porvaristoa ja porvaristoa vastaan.

Työväenluokan tehtävä

Siirtyminen kapitalismista kommunismiin ei voi olla tuomatta esiin tavattoman paljon ja tavattoman erilaisia valtiomuotoja, mutta niiden olemus on oleva väistämättömästi sama: proletariaatin diktatuuri.

Työväenluokan tehtävä

Sanoihin: »virkavaltais-sotilaallisen valtiokoneiston murskaaminen» sisältyy lyhyesti lausuttuna marxilaisuuden pääopetus kysymyksessä proletariaatin tehtävistä vallankumouksessa valtion suhteen.

Työväenluokan tehtävä

Näytti siltä, että murskatun valtiokoneiston tilalle Pariisin Kommuuni asetti »vain» täydellisemmän demokratian: vakinainen sotaväki lopetettiin, saatettiin voimaan kaikkien viranhaltijain valinnallisuus ja erotettavuus.

Todellisuudessa tuo »vain» merkitsee kuitenkin jättiläismitassa tapahtuvaa yksien laitosten korvaamista periaatteellisesti toisenlaisilla laitoksilla.

Valtion valtaaminen

Virkamiehistön lakkauttaminen kerralla, kaikkialla, loppuun saakka ei voi tulla kysymykseenkään. Se on utopiaa.

Mutta se, että vanha virkamieskoneisto murskaataan kerralla ja että ryhdytään heti rakentamaan uutta, mikä tekee mahdolliseksi kaikkinaisen virkamiehistön supistamisen vähitellen olemattomiin, — se ei ole utopiaa, se on Kommuunin kokemus, se on vallankumouksellisen proletaariatien suoranaisten, välitön tehtävä.

Valtion valtaaminen

Teemme valtion virkamiehet pelkiksi määräystemme täytäntöönpanijoiksi, vastuuvollisiksi, erotettavissa oleviksi, kohtuullista palkkaa nauttiviksi »työnjohtajiksi ja kirjanpitäjiksi» (tietenkin kaikenlaisine eri alojen ja asteiden tekniikkoineen).

Siinä on meidän proletaarinen tehtävämme, siitä voi ja tulee alkaa proletaarinen vallankumous.

Valtion valtaaminen

Valtion hävittämistä varten valtionvirkoihin kuuluvat tehtävät on muutettava niin yksinkertaisiksi valvonta- ja kirjanpitotehtäviksi, että väestön valtaenemmistö ja sittemmin jopa koko väestö kykenee ne suorittamaan.

Valtion valtaaminen

Virkakiipeilyn täydellinen poistaminen vaatii, että »kunnia»-virka valtion palveluksessa, vaikkapa palkatonkin, ei voi olla ponnahtauslautana suurituloisiin pankki- ja osakeyhtiövirkoihin hyppäämistä varten, kuten asianlaita on aina kaikissa vapaimmissakin kapitalistisissa maissa.

Valtion valtaaminen

Pitäen lähtökohtana sitä, minkä kapitalismi on jo luonut, me itse, työläiset, järjestämme suur-
tuotannon nojaten omaan työläiskokemukseem-
me, luoden mitä tiukimman, rautaisen kurin,
jota pitää yllä aseellisten työläisten valtiovalta.

Valtion valtaaminen

Marx teki sosialismin ja poliittisen taistelun koko historiasta sen johtopäätöksen, että valtion täytyy kadota, että sen katoamisen ylimenomuotona (siirtymismuotona valtiosta ei-valtioon) tulee olemaan hallitsevaksi luokaksi järjestynyt proletariaatti.

Työväenluokan valta

Siirtyminen kommunismia kohti kehittyvästä kapitalistisesta yhteiskunnasta kommunistiseen yhteiskuntaan on mahdotonta ilman poliittista siirtymäkautta, ja tämän kauden valtio voi olla vain proletariaatin vallankumouksellista diktatuuria.

Työväenluokan valta

Kapitalistisesta demokratiasta, — joka on välttämättä ahdasta ja joka työntää salavihkaa köyhälistöä syrjään ja on sentähden läpeensä ulkokultaista ja valheellista, — kehitys eteenpäin ei käy yksinkertaisesti, suoraan ja sileästi yhä laajempaan ja laajempaan demokratiaan, kuten liberaaliset professorit ja pikkuporvarilliset opportunistit esittävät asian.

Työväenluokan valta

Kehitys eteenpäin, siis kommunismiin, käy proletariaatin diktatuurin kautta, eikä muulla tavoin voikaan käydä, sillä kapitalististen riistäjään vastarintaa ei voi murtaa kukaan muu, eikä siihen ole mitään muuta tietä.

Työväenluokan valta

Proletariaatin diktatuuri, s.o. sorrettujen etujoukon järjestyminen hallitsevaksi luokaksi sortajien lannistamista varten, ei voi pelkästään vain laajentaa demokratiaa.

Samalla kun proletariaatin diktatuuri laajentaa tavattomasti demokratiaa, josta tulee ensimmäisen kerran demokratiaa köyhille, demokratiaa kansalle, eikä demokratiaa rikkaille, se tekee monia poikkeuksia vapaudesta sortajien (eli riistäjien ja kapitalistien) suhteen.

Työväenluokan valta

Meidän on lannistettava kapitalistiset riistäjät vapauttaaksemme ihmiskunnan palkka-orjuudesta, heidän vastarintansa täytyy murtaa voimalla.

Selvää on, että siellä, missä lannistetaan, missä on väkivaltaa, siellä ei ole vapautta eikä demokratiaa.

Työväenluokan valta

Demokratia kansan valtaenemmistöä varten ja kansan riistäjien ja sortajien lannistaminen voimalla, niiden jättäminen syrjään demokratiasta — sellaista on demokratian muuttuminen siirryttäessä kapitalismista kommunismiin.

Työväenluokan valta

Kapitalistisessa yhteiskunnassa demokratia on typistettyä, vaivaista ja valheellista, demokratiaa vain rikkaille, vähemmistölle.

Proletariaatin diktatuuri, kommunismiin siirtymisen kausi antaa ensi kerran demokratian kansalle, enemmistölle, samaan aikaan, kun vähemmistö, riistäjät, välttämättä lannistetaan.

Työväenluokan valta

Erityinen koneisto lannistamista varten, valtio, on vielä välttämätön, mutta se on jo siirtymäkauden valtio, se ei ole enää valtio sanan varsinaisessa mielessä, sillä riistävän vähemmistön lannistaminen eilisen palkkaorjaenemmistön taholta on suhteellisesti niin helppo, yksinkertainen ja luonnollinen tehtävä, että se tulee vaatimaan paljon vähemmän verta kuin henkiorjien, maaorjien ja palkkatyöläisten kapinain kukistaminen.

Työväenluokan valta

Vallankumous on sitä, että proletariaatti hävittää hallintokoneiston ja koko valtiokoneiston ja asettaa sen tilalle uuden, joka muodostuu aseellisista työläisistä.

Sosialismiin siirtyminen

Siirryttäessä kapitalismista kommunismiin on lannistaminen vielä välttämätöntä, mutta se on jo riistetyn enemmistön toimeenpanemaa riistävän vähemmistön lannistamista.

Sosialismiin siirtyminen

Poikkeuksetta kaikkien toimenhaltijain täydellinen valinnallisuus ja mahdollisuus heidän erottamiseensa milloin hyvänsä, heidän palkkansa saattaminen tavallisen työläisen palkan tasalle, — nämä yksinkertaiset ja ilman muuta ymmärrettävät demokraattiset toimenpiteet, jotka yhdistävät täydellisesti työläisten sekä talonpoikien enemmistön edut, ovat samalla silta, joka vie kapitalismista sosialismiin.

Sosialismiin siirtyminen

Pyrkiessämme sosialismiin olemme vakuuttuneita siitä, että se tulee kehittyessään muuttamaan kommunismiksi ja tämän yhteydessä tulee häviämään kaikki ihmisiin kohdistuvan väkivallan tarve yleensä, tarve, että toinen ihminen alistaisi toisen tahtoonsa, väestön toinen osa alistaisi toisen osan tahtoonsa, sillä ihmiset tottuvat noudattamaan yhteiskunnallisen yhteiselämän alkeellisia ehtoja ilman väkivaltaa ja ilman alistamista.

Valtion kuoleutuminen

Valtion kuoleutuminen

Proletariaatti ottaa käsiinsä valtiovallan ja muuttaa tuotantovälineet ensin valtion omaisuudeksi. Mutta siten se lopettaa itse itsensä proletariaattina, siten se hävittää kaikki luokkaeroavuudet ja luokkavastakohtat ja samalla myös valtion valtiona.

Kun valtiosta lopultakin tulee todella koko yhteiskunnan edustaja, se tekee itse itsensä tarpeettomaksi.

Valtion kuoleutuminen

Sen erikoisen lannistamismahdin tilalle, jota porvaristo käyttää proletariaatin lannistamiseksi, jota kourallinen pihattoja käyttää miljoonien työtätekevien lannistamiseksi, täytyy tulla proletariaatin erikoinen lannistamismahti porvariston lannistamiseksi (proletariaatin diktatuuri). Tämä onkin valtion hävittämistä valtiona.

Valtion kuoleutuminen

Kun väestön enemmistö itse lannistaa sortajansa, niin erikoisia mahtia lannistamista varten ei enää tarvita! Tässä mielessä valtio alkaa kuoleutua.

Ihmisten hallitsemisen tilalle tulee esineiden hallitseminen ja tuotantoprosessien johtaminen.

Valtion kuoleutuminen

Etuoikeutetun vähemmistön erityisten laitosten (etuoikeutetun virkamieskunnan, vakinaisen sotaväen päällystön) asemesta enemmistö itse kykenee välittömästi suorittamaan valtion tehtävät, ja mitä enemmän koko kansa alkaa itse suorittaa valtiovallan tehtäviä, sitä vähemmän tarvitaan tätä valtaa.

Valtion kuoleutuminen

Me asetamme lopulliseksi päämääräksemme valtion hävittämisen, s.o. kaiken järjestetyn ja systemaattisen väkivallan, yleensä kaiken ihmisiin kohdistuvan väkivallan hävittämisen.

Valtion kuoleutuminen

Vasta kommunistisessa yhteiskunnassa, kun kapitalistien vastarinta on jo murrettu lopullisesti, kun kapitalistit ovat kadonneet, kun ei ole luokkia (eli yhteiskunnan jäsenten kesken ei ole eroa heidän suhteessaan yhteiskunnallisiin tuotantovälineisiin), — vasta silloin valtio katoaa ja voidaan puhua vapaudesta.

Valtion kuoleutuminen

Kommunismissa valtio alkaa kuoleutua siitä yksinkertaisesta syystä, että kapitalistisesta orjuudesta, kapitalistisen riiston lukemattomista kauhuista, julmuuksista, järjettömyyksistä ja inhottavuuksista vapautuneet ihmiset vähitellen tottuvat noudattamaan yksinkertaisia, vuosisatain kuluessa tunnettuja, vuosituhannet kaikissa ohjeissa toistettuja yhteiselämän sääntöjä, noudattamaan niitä ilman väkivaltaa, ilman pakkoa, ilman alistamista, ilman erikoista pakottamiskoneistoa, jota sanotaan valtioksi.

Valtion kuoleutuminen

Vain kommunismi kykenee antamaan todella täydellisen demokratian, ja mitä täydellisempi se on, sitä pikemmin se käy tarpeettomaksi ja kuolee itsestään.

Vasta silloin on mahdollinen ja toteutetaan todella täydellinen demokratia, todella ilman mitään poikkeuksia.

Valtion kuoleutuminen

Me emme ole utopisteja emmekä kiellä laisinkaan yksityisten henkilöiden ilkivaltaisuuksien mahdollisuutta ja kiertämättömyyttä emmekä myöskään tällaisten ilkivaltaisuuksien tukahduttamisen välttämättömyyttä.

Valtion kuoleutuminen

Ilkivaltaisuuden estämistä varten ei tarvita erityistä lannistamiskoneistoa, vaan sen tulee tekemään itse aseellinen kansa yhtä yksinkertaisesti ja helposti kuin jokainen sivistyneiden ihmisten joukko nykyisessäkin yhteiskunnassa erottaa tappelijat toisistaan tai estää väkivallan naista kohtaan.

Valtion kuoleutuminen

Yhteiselämän sääntöjä loukkaavien ilkitöiden yhteiskunnallisena perussyynä on joukkojen riistonalaisuus, niiden puutteenalaisuus ja kurjuus. Tämän perussyyn poistamisen mukana alkavat ilkivaltaisuuudet välttämättä kuoleutua.

Emme tiedä, kuinka nopeasti ja miten asteittaisesti, mutta me tiedämme, että ne kuolevat. Ja niiden kuollessa kuolee valtiokin.

Valtion kuoleutuminen

Kommunismien ensimmäinen vaihe (sosialismi) ei vielä voi antaa oikeudenmukaisuutta eikä tasa-arvoisuutta: varallisuuden nähdessä eroa ja epäoikeudenmukaistakin eroa jää, mutta ihmisen harjoittama toisen ihmisen riisto tulee olemaan mahdotonta, sillä tuotantovälineitä, tehtaita, koneita, maata y.m. ei voida anastaa yksityisomaisuudeksi.

Valtion kuoleutuminen

Valtion täydellisen kuoleutumisen taloudellisena perustana on niin korkea kommunismin kehitys, että sen aikana häviää henkisen ja ruumiillisen työn vastakohtaisuus.

Häviää siis yksi nykyisen yhteiskunnallisen eriarvoisuuden tärkeimmistä alkulähteistä, sellainen alkulähde, jota ei voida mitenkään poistaa heti pelkällä tuotantovälineiden siirtämisellä yhteiskunnan omaisuudeksi, pelkällä kapitalistien pakkoluovutuksella.

Valtion kuoleutuminen

Valtio voi tyyten kuolla pois silloin, kun yhteiskunta toteuttaa säännön: »jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan», siis silloin, kun ihmiset tottuvat siinä määrin noudattamaan yhteiselämän perussääntöjä ja kun heidän työnsä tulee niin tuottavaksi, että he tulevat vapaaehtoisesti tekemään työtä kykyjensä mukaan.

Valtion kuoleutuminen

Sosialismi lyhentää työpäivää, nostattaa joukot uuteen elämään, asettaa väestön enemmistön sellaisiin oloihin, jotka tekevät mahdolliseksi poikkeuksetta kaikkien osallistumisen valtiollisten tehtävien täyttämiseen, ja se vie yleensä kaikkinaisen valtion täydelliseen kuoleutumiseen.